

Bruxelles, 19. studenoga 2021.
(OR. en)

13853/21

Međuinstitucijski predmet:
2021/0205(COD)

TRANS 670
AVIATION 280
ENV 871
ENER 490
IND 341
COMPET 810
ECO 122
RECH 505
CODEC 1467
CLIMA 371
RELEX 970

IZVJEŠĆE

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Odbor stalnih predstavnika / Vijeće

Br. dok. Kom.: ST 10884/21 INIT+ADD 1 -3

Predmet: Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o osiguravanju jednakih uvjeta za održivi zračni prijevoz
– izvješće o napretku / rasprava o politikama

Predsjedništvo je za sastanak Vijeća za promet, telekomunikacije i energetiku (TTE) koji se treba održati 9. prosinca 2021. predvidjelo izvješće o napretku i raspravu o politikama u vezi s navedenim prijedlogom. Kako bi se ministre i ministrice izvijestilo o ostvarenom napretku te kako bi se usmjerila razmjena mišljenja o bitnim pitanjima, predsjedništvo je pripremlilo izvješće o napretku (Prilog I.). U Prilogu II. nalaze se smjernice za delegacije s obzirom na ministarsku raspravu o politikama.

Coreper/Vijeće bit će pozvani da prime na znanje izvješće o napretku iz Priloga I., a Vijeće da razmotri pitanja iz Priloga II.

I. UVOD

Komisija je 14. srpnja 2021. Europskom parlamentu i Vijeću podnijela navedeni prijedlog kao dio paketa „Spremni za 55 %”¹, čiji je cilj politike EU-a u području klime, energetike, uporabe zemljišta, prometa i oporezivanja prilagoditi postizanju cilja EU-a o neto domaćem smanjenju emisija stakleničkih plinova za najmanje 55 % do 2030. u odnosu na 1990.

Paketom „Spremni za 55 %” žele se ostvariti ciljevi dogovoreni u Europskom zakonu o klimi² kako bi se gospodarstvo i društvo iz temelja preobrazili za pravedniju, zeleniju i prosperitetniju budućnost. Smanjenje emisija u sljedećem desetljeću ključno je kako bi Europa do 2050. postala prvi klimatski neutralan kontinent na svijetu i europski zeleni plan postao stvarnost.

Radi ostvarenja cilja da se EU usmjeri prema postizanju klimatske neutralnosti do 2050., emisije iz prometa trebalo bi smanjiti za otprilike 90 %. Pritom bi navedeni prijedlog imao važnu ulogu jer je njegov glavni cilj povećati ponudu i potražnju za održivim zrakoplovnim gorivima, među ostalim sintetičkim zrakoplovnim gorivima, uz osiguravanje jednakih uvjeta na tržištu zračnog prometa EU-a. Njegove glavne odredbe osobito se odnose na sljedeće aspekte:

¹ Paket se sastoji od dvanaest prijedloga Komisije u području energetike, okoliša, oporezivanja, trgovine i prometa, a do kraja ove godine očekuju se dodatni prijedlozi u području energetske politike. Tri zakonodavna prijedloga izravno su povezana s prometnim politikama: navedeni prijedlog, FuelEU Maritime i Uredba o infrastrukturi za alternativna goriva (AFIR).

² Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi”) (SL L 243, 9.7.2021.).

- (i) utvrđivanje zahtjevâ za punjenje održivih i sintetičkih zrakoplovnih goriva počevši od 2025. uz postupno povećanje do 2050.;
- (ii) uspostavu prijelaznog razdoblja u kojem opskrbljivači gorivom mogu postići ciljeve navedene u Prilogu u obliku ponderiranog prosjeka u cijeloj Uniji;
- (iii) osiguravanje mjera za sprečavanje nošenja viška goriva;
- (iv) utvrđivanje obveza izvješćivanja za opskrbljivače gorivom i operatore zrakoplova.

Navedeni prijedlog povezan je s ostalim prijedlozima iz paketa „Spremni za 55 %”. Primjerice, definicije održivih zrakoplovnih goriva i sintetičkih zrakoplovnih goriva proizlaze iz Direktive o energiji iz obnovljivih izvora (RED)³, dok je odredba o obvezi zračnih luka u Uniji da stave na raspolaganje infrastrukturu povezana s AFIR-om⁴.

³ Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 328, 21.12.2018.).

⁴ Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uvođenju infrastrukture za alternativna goriva i stavljanju izvan snage Direktive 2014/94/EU Europskog parlamenta i Vijeća – COM(2021) 559 final.

II. RAD U DRUGIM INSTITUCIJAMA

U Europskom parlamentu Odbor za promet i turizam (TRAN) imenovan je odborom odgovornim⁵ za navedeni prijedlog, a Søren GADE (DK, RENEW) izvjestiteljem.

Europski gospodarski i socijalni odbor donio je mišljenje 20. listopada 2021.⁶, dok Odbor regija još nije donio mišljenje o prijedlogu.

Španjolski parlament donio je 27. listopada 2021. mišljenje⁷ o primjeni načela supsidijarnosti, dok je češki Senat donio rezoluciju⁸ o navedenom prijedlogu.

⁵ Parlamentarni odbori ITRE i ENVI djelovat će u okviru postupka u pridruženom odboru (članak 57. Poslovnika Europskog parlamenta).

⁶ ST 13293/1/21 REV 1.

⁷ ST 13710/21.

⁸ ST 14035/21.

III. RAD U VIJEĆU I NJEGOVIH PRIPREMNIH TIJELIMA

Tijekom slovenskog predsjedanja održani su brojni sastanci na razini Radne skupine za zračni promet na kojima se raspravljalo o navedenom prijedlogu. Sedam sastanaka dosad je posvećeno predstavljanju prijedloga, analizi njegove procjene učinka, temeljitom ispitivanju svakog njegova članka, kao i ispitivanju triju kompromisnih tekstova predsjedništva.

Ujedno se prijedlog razmatrao u okviru šire razmjene mišljenja o trima predmetima iz paketa „Spremni za 55 %” povezanim s prometom koja je održana na sastanku Odbora stalnih predstavnika 12. studenoga 2021.

Slovensko predsjedništvo pripremi je i izvješće (ST 13977/21) s ciljem pružanja općih informacija o trenutačnom stanju i pregleda napretka postignutog ne samo u vezi s navedenim prijedlogom, nego i općenito paketom „Spremni za 55 %”. Izvješće je usmjereno na horizontalne aspekte, kao što je povezanost među prijedlozima, i glavna pitanja o kojima se dosad raspravljalo. Dostavljeno je kao popratni dokument svim sastavima Vijeća odgovornima za različite prijedloge iz paketa.

IV. RAD NA KOMPROMISU

Predsjedništvo je pripremlilo tri kompromisna teksta⁹ u kojima je riješena većina pitanja iz Prijedloga te je o tim tekstovima raspravljalo s članovima i članicama Radne skupine za zračni promet. Ipak, treba obaviti dodatan rad na dvama glavnim spornim pitanjima navedenima u nastavku.

Rasprava je pokazala važnost prijedloga za države članice. Iako podupiru njegove ciljeve, mnoge države članice imaju različit pristup u pogledu načina na koji bi se ti ciljevi trebali ostvariti. U okviru rasprava tijekom slovenskog predsjedanja pojašnjeni su i poboljšani sljedeći aspekti:

- 1) uvedena je klauzula o uključivanju manjih zračnih luka koje bi države članice željele obuhvatiti područjem primjene prijedloga,
- 2) raspon operatora zrakoplova dodatno je proširen te je sada više operatora zrakoplova obuhvaćeno područjem primjene Uredbe,
- 3) definicija „potrebne godišnje količine zrakoplovnog goriva” i članak 5. pojašnjeni su kako bi se osigurala sigurnosne mjere u odredbama o sprečavanju nošenja viška goriva,
- 4) pojašnjeni su dokazi o usklađenosti koje trebaju dostaviti opskrbljivači gorivom,
- 5) pojašnjena je uloga nacionalnog nadležnog tijela, osobito u odnosu na Agenciju Europske unije za sigurnost zračnog prometa,
- 6) poboljšana je terminologija u vezi s novčanim kaznama,
- 7) obveze prikupljanja podataka i izvješćivanja potkrijepljene su kako bi se mogli pratiti učinci Uredbe na konkurentnost operatorâ i čvorištâ u Uniji.

⁹ ST 11686/21 + REV 1–2.

V. ZAKLJUČCI

S obzirom na dosadašnji rad predsjedništvo zaključuje sljedeće:

1. Države članice u velikoj mjeri podupiru ciljeve nacrtu uredbe.
2. No o dvjema glavnim spornim točkama imaju različita stajališta. To su:
 - razina i vremenski raspored obveza uvedenih ovom Uredbom;
 - definicija održivih zrakoplovnih goriva kojom se određuje raspon dopuštenih goriva koja su obuhvaćena ovom Uredbom.
3. Naposljetku, ostaje nekoliko točaka za dodatnu razradu. Primjerice:
 - odredbe o sprečavanju nošenja viška goriva na letovima unutar EU-a;
 - trajanje i opseg prijelaznog razdoblja;
 - određivanje novčanih kazni koje naplaćuju države članice u skladu s člankom 11. o izvršenju;
 - racionalizacija tablica u Prilogu II.

Predsjedništvo smatra da je intenzivno radilo na tekstu i manje spornim pitanjima, no ostaje pripremnog rada koji još treba obaviti. U svojem posljednjem kompromisnom tekstu predsjedništvo je dostavilo i prijedloge o glavnim spornim točkama, ali potrebne su detaljnije rasprave.

S obzirom na navedeno, Odbor stalnih predstavnika i Vijeće pozivaju se da prime na znanje ovo izvješće o napretku u vezi s radom na predloženoj uredbi o osiguravanju jednakih uvjeta za održivi zračni prijevoz.

Države članice pozivaju se da iznesu mišljenja o sljedećim aspektima prijedloga:

- *primjerenosti razine obveza miješanja koje je Komisija predložila u pogledu postizanja klimatskih ciljeva EU-a;*
- *pitanju je li pristup Komisije o gorivima koja bi trebala biti prihvatljiva kao održiva zrakoplovna goriva dostatan kako bi se postigla razina ambicioznosti za takva goriva u cijelom EU-u i kako bi se istodobno osigurao okolišni integritet i konkurentnost operatora iz EU-a.*